N°. 4. A°. 1839.

ARNHEMSCHE COURANT.

Zaturdag 5 Januarij.

Frankrijks ministerie en Kamen van Pairs.

Gelijk men weet, zijn den 17den december de Fransche kamers door den koning geopend.

De belangrijkste zin der troonrede gold het Hollandsch-Belgische vraagstuk. Dienaangaande werd er gezegd: »De conferenciën over de zaken van België en van Holland zijn te Londen hervat. Ik twijfel niet of zij zullen eene spoedige en vredelievende uitkomst hebben, terwijl zij aan de onafhankelijkheid van België en aan de rust van Europa eenen nieuwen waarborg zullen geven." Het Fransche ministerie derhalve, met den tegenwoordigen stand der onderhandelingen in de Londensche conferencie naauwkeurig bekend, verklaart, dat het Hollandsch-Belgische vraagstuk *spoedig* en *vreedzaam* zal beslist zijn. Het is dus blijkbaar, dat het Fransche ministerie toetreedt tot de bepalingen der conferencie op grondslag der 24 artikelen, want anders kon het niet van eene *spoedige uitkomst* spreken; het is tevens blijkbaar, dat het Fransche ministerie volstrekt geene waarde hecht aan de krijgszuchtige vertooningen in België, want anders kan het niet spreken van het behoud der *rust* in Europa, en de *vreedzame* beslechting van het vraagstuk. België's oorlogstoerustingen vinden in deze woorden der troonrede hare juiste waardering.

Omtrent het antwoord der kamer van gedeputeerden is nog niets bekend, maar de pairs hebben het hunne gegeven; terwijl de heer MOLÉ bij die gelegenheid de handelwijze der Fransche regering met veel waardigheid en ernst heeft gehandhaafd. Op de beweringen van den graaf DE MONTALEMBERT, dat de uitvoering der verdragen altijd van de omstandigheden moest afhangen, dat de verdragen ophielden uitvoerbaar te zijn, als de landen of volken, waarop zij toepasselijk waren, niet meer daarvan wilden hooren, — antwoordde de minister: »Met dat beginsel, mijne heeren, zou slechts ééne wet meer in de wereld geldig zijn: het regt des sterksten. Er zijn werkelijk slechts twee staatkundige stelsels. Het eene steunt enkel op geweld; ieder kan dit op zijne beurt en met onderscheidene kansen inroepen; maar met dat stelsel is niets dan eindelooze oorlogen denkbaar; het laat niets achter dan puin. Er is eene andere staatkunde, die op verdragen steunt en ze getrouw vervult. Door haar leven de natiën in wederkeerig vertrouwen, en bloeijen zij in den schoot van eenen eervollen vrede. Men heeft ons gezegd, dat er hier geen verdrag meer bestond; dat er misschien een bestaan heeft; maar dat dit, door hetgeen na deszelfs onderteekening daadwerkelijk voorviel, is vernietigd. Gelieft, mijne heeren, eenen blik op het verledene te slaan, en met mij te herdenken onder welke omstandigheden het verdrag van 15 november is gesloten, wat daarna voorviel, en waarop men zich zou willen beroepen om te betoogen dat het niet meer bestaat." De minister herinnert daarop, dat België den 14den november 1831, op de weigering van Holland om de 24 artikelen aan te nemen, gevraagd heeft dat die 24 artikelen in een door de vijf groote mogendheden gewaarborgd verdrag mogten worden verkeerd; »*in een afzonderlijk verdrag tusschen België en de vijf mogendheden.*" »Tot in 1834, vervolgt hij, heeft België niet opgehouden dit verdrag als den grondslag van zijn staatsregtelijk bestaan te beschouwen. Sedert heeft geene nieuwe omstandigheid den staat van zaken in dezen veranderd. Bij het hervatten der onderhandelingen, heeft men het verdrag in dezelfde bewoordingen wedergevonden, als men het had laten liggen. Gedurende den loop der onderhandelingen, sedert de maand maart, heeft Frankrijk bestendig de belangen van België voorgestaan. Maar Frankrijk heeft tevens als grondslag zijner staatkunde de trouw aan het bezworen woord aangenomen." Vervolgens van het bondgenootschap met Engeland sprekende, verklaart de minister, dat het geenszins is verzwakt. Waarna hij zijne merkwaardige redevoering besloot met de volgende woorden (die in sommige dagbladen, zelfs in onze *Staats-Courant*, ten onregte op het bondgenootschap met Engeland toegepast zijn): »Het Hollandsch-Belgische vraagstuk is ontwijfelbaar het gewigtigste van alle, die nog hangende kunnen zijn, en die de julij-revolutie te berde bragt; het draagt in zijnen schoot voor Europa den vrede of den oorlog, voor ons de bevestiging onzer bondgenootschappen of de eenzelvigheid (1)."

Het gevolg van de krachtige taal des ministers was, dat de kamer der pairs in hare zitting van den 29sten met eene meerderheid van 102 tegen 14 stemmen het geheel ontwerp van adres onveranderd aannam.

(1) »*La question Hollando-Belge est la plus grave assurément de toutes celles qui peuvent être encore en suspens et que la révolution de juillet a soulevées; elle porte dans ses flancs pour l'Europe la paix ou la guerre, pour nous la consolidation de nos alliances ou l'isolement.*"

Bijzonder opmerkelijk is in hetzelve de alinéa betrekkelijk het Hollandsch-Belgische vraagstuk. Niet alleen luidt zij geheel in den geest van het ministerie, maar zij gaat nog verder: »Wij wachten met vertrouwen den uitslag af van de onderhandelingen betrekkelijk België en Holland, overtuigd zijnde dat het gouvernement Uwer Majesteit niets verzuimt om overeen te brengen hetgeen de waardigheid van Frankrijk, de belangen eener bevriende natie *en het gegeven woord* vorderen. De onafhankelijkheid van België en deszelfs staatkundige rang, eenparig in de groote Europische familie erkend, zullen voor den vrede der wereld een waarborg te meer zijn" (2).

Het gegeven woord, zeggen de pairs van Frankrijk; daarmede bedoelende het gesloten traktaat, de verklaring dat men hetzelve als onherroepelijk beschouwde, en de plegtige belofte van hetzelve te zullen nakomen, belofte zoo men wil niet aan den koning der Nederlanden, die dezelve afsloeg, maar aan Europa gegeven.

Opmerkelijk is ook, en niet zeer vleijend misschien voor de snoevende partij in België, de volkomene achteloosheid, waarmede zij de oorlogstoebereidselen aldaar voorbijgaan, terwijl zij de *eenparige erkenning* van al de Europische staten, (die niet plaats hebben zou wierd België in zijne vorderingen verhoord) genoegzaam achten tot waarborging van den vrede in Europa.

RUSLAND.

Van de Russische grenzen, 21 *december*. Eenige dagen geleden meldde *le Commerce* eene nederlaag, welke den te Sudschuk Kale kommanderenden Russischen generaal *Lingen* door de Tscherkessen zou zijn toegebragt. De Russische couranten maakten er geen gewag van. In de laatste St. Petersburgsche bladen vinden wij echter de tijding, dat de generaal *Lingen* in het bevel der eerste brigade der 20ste infanterie-afdeeling door den generaal *Kaschutin* vervangen is; de redenen worden er niet bijgevoegd.

St. Petersburg, 22 *december*. De keizer heeft bevolen dat van 1839 af de bezoldigingen der generaals, staf- en hoofd-officieren der landmagt zullen worden verhoogd.

— Te Moskau werden in het vorige jaar (1837) [illegible]52 kinderen geboren; er stierven 7967 personen; 1420 paren werden gehuwd. Onder de gestorvenen bereikten een man 110 een ander 117 jaren. (*Pr. St.*)

ZWITSERLAND.

Bern. Er zijn weder twee Fransche nota's ingekomen, de eene betrekkelijk de geweigerde toelating van eenen Franschen jood in eene landgemeente van het kanton; terwijl de andere opheldering vraagt wegens de behandeling van een chef der Fransche douanen, die op eene jaarmarkt, in het district Freibergen, verdacht van diefstal, in hechtenis genomen wierd.

DUITSCHLAND.

Frankfort, 31 *december*. De *Rhein- und Moselzeitung* geeft een zeer hevig artikel uit Brussel, gedagteekend 27 december, betrekkelijk het Hollandsch-Belgische vraagstuk. »Men heeft vast besloten, — zegt het onder anderen, — elken voet des grondgebieds tot op den laatsten man te verdedigen, en wat het leger niet mogt kunnen afdoen zal een volksopstand volbrengen. Is de eerste aanval geschied, zoo houden de onderhandelingen op; dan schrijft men met bloed, en de 24 artikelen en de schadeloosstelling, welke men Holland bewilligen wil, worden ten grave gedragen." Mogelijk, dat men te Brussel in zeker geval aan oorlog en omwenteling gelooft; te Parijs, Londen, Weenen, Berlijn en St. Petersburg is men heden nog steeds overtuigd, dat het noch tot het eene noch tot het andere, om Limburg en Luxemburg komen zal. De redevoering van den heer *Molé* staat in sterke tegenstelling tot de Belgische verwachtingen van Fransche tusschenkomst. (*Fr. O. P. A. Z.*)

Munchen, 26 *december*. Aan het hof worden er toebereidselen tot eene reis des konings gemaakt. Naar men verneemt, gaat Z. M. tegen de helft der volgende maand naar Italië, om eenigen tijd te Rome te vertoeven.

PRUISSEN.

Eindelijk verbreekt de regering het stilzwijgen omtrent de kerkelijke geschillen. De *Preussische Staats-Zeitung* van den 31sten december

(2) »*Nous attendons avec confiance l'issue des négociations relatives aux affaires de la Belgique et de la Hollande, persuadés que le gouvernement de Votre Majesté ne néglige rien pour concilier ce qu'exigent la dignité de la France, les intérêts d'une nation amie et la foi promise. L'indépendance de la Belgique et son rang politique unanimement reconnus dans la grande famille européenne, seront un gage de plus de la paix du monde.*"

wijdt daaraan zeven kolommen. Zij geeft thans eene duitsche vertaling der pauselijke allocutie van 13 september ll., voorafgegaan van eene zeer gematigde inleiding, en gevolgd van eene blootlegging der, gelijk zij zich uitdrukt, onregtmatige handelwijze des bisschops van Posen en Gnesen. »De koninklijke regering (zoo vangt het staatsstuk aan) heeft zich uit de pauselijke allocutie van 13 september moeten overtuigen, hoe zeer het roomsche hof voortdurend ongezind is om door een verzoenend en bevredigend vergelijk het misverstand te doen ophouden, hetwelk in de betrekkingen tusschen de katholieke landsbisschoppen en het hoofd van den staat onlangs gerezen is." Vervolgens wordt er aangemerkt »dat de allocutie eene menigte opgaven en beschuldigingen behelst, welke gedeeltelijk voortspruiten uit eene onjuiste, met de regtelijke constitutie des lands strijdige beschouwing der daadzaken, gedeeltelijk uit de zucht om de kerkelijke magt op eene met de regten des vorsten strijdige wijze uit te breiden." Tot nog toe, wordt er verder gezegd, had de koninklijke regering eene openlijke wederlegging vertraagd, in de hoop dat de zaak op eene andere wijze zou kunnen worden afgedaan; daar die hoop evenwel niet is vervuld geworden, zoo kan zij thans in het bewustzijn van haar ontwijfelbaar regt en van hare verzoeningsgezindheid, zich des te vrijer verklaren. Zij besluit dan met de verzekering dat zij, ofschoon met alle gematigdheid, met de noodige kracht hare regten zal handhaven, en spoort ten slotte hare katholieke onderdanen aan, de beslechting der aanhangige verschillen, aan de rijpe besluiten van hunnen landsheer gehoorzaam over te laten, en, zeker van zijne regtvaardigheid en verzoeningsgezindheid, de herstelling van eene vreedzame verstandhouding, te verbeiden.

ENGELAND.

Londen, 29 *december*. De *Times* van heden morgen zegt, dat zijne particuliere informatiën uit Parijs de vreedzame schikking van het Hollandsch-Belgische vraagstuk als zeker stellen, en dat die geheele zaak zijn beslag krijgen en vergeten zal zijn voor het einde van Maart aanstaande.

— Uit Halifax is hier berigt van den 14den dezer ontvangen, inhoudende, dat te Quebec onlusten waren uitgebroken. De militie had geweigerd tot het herstel der orde mede te werken. Het 36ste regiment, pas van Barbados te Halifax aangekomen, had last ontvangen, om onverwijld naar Kanada op te breken.

— In den *Morning Herald* leest men als volgt:

Z. Exc. de heer *van de Weyer*, Belgisch minister resident, zal met de hand der door hem gekozen uitmuntende echtgenoot, eene dochter en erfgename van den heer *John Bates*, een der voornaamste deelgenooten in de firma *Baring en Comp.*, een fortuin verkrijgen van 300,000 p. st. De huwelijks-plegtigheid zal binnen veertien dagen plaats hebben. De jonge lady is in haar 1[illegible] jaar. Z. Exc., die omtrent 45 jaren telt, was, vóór de Belgische revolutie, advokaat te Brussel.

FRANKRIJK.

Parijs, 30 *december*. Het *Journal des Débats* verzekert, dat het aantal afgevaardigden, die ten huize van den heer *Jaqueminot* aan de bijeenkomsten deel nemen, waarin over de middelen beraadslaagd wordt om de zoogenaamde coalitie te bestrijden, reeds tot meer dan 200 is aangegroeid, zoodat er uitzigt is op het tot stand brengen van eene wel niet groote, maar toch digt aaneen geslotene meerderheid vóór het ministerie.

Parijs, 31 *december*. Door het ministerie van marine is bevel gezonden naar de kanongieterij te Nevers, om aldaar, voor rekening van Z. M. den koning van Napels, 60 stukken geschut van 30, en 96 van 80 pond te doen gieten.

— Het gouvernement heeft nieuwe troepen naar Rheims gezonden, met het oogmerk, om het garnizoen dier stad te versterken; men gelooft intusschen, dat zij met het begin van het voorjaar zullen terugkeeren.

— Verscheiden Parijsche bladen spraken, voor een paar dagen van een vrij groot getal ongewapende militairen, die Valenciennes waren doorgetrokken, zich naar de Belgische grenzen rigtende. Een der bladen, uit de noordelijke departementen, *l'Industriel de la Champagne*, weerspreekt die geruchten en zegt, dat de bedoelde soldaten, waarvan er ook door Rheims getrokken waren, op Toulon werden gerigt, om er, tot aanvulling van het leger in Afrika, naar Algiers te worden overgevoerd.

— Voor het hof van assises van het Seine-departement wordt thans een proces gevoerd van den voormaligen prefekt van policie *Gisquet* tegen het dagblad *le Messager*, hetwelk voor het oogenblik de belangstelling te Parijs bijzonder trekt.

— De heeren *Molé*, *de Montalivet* en *Bernard* hebben gisteren met de leden der voor het adres benoemde commissie eene lange zamenkomst gehad, en de discussiën zijn er zeer levendig geweest.

— Heden is de commissie andermaal vergaderd geweest, en heeft zij besloten, dat er niets in het adres zoude vervat worden, hetwelk het in de Hollandsch-Belgische kwestie gehouden gedrag der regering zoude misprijzen; deze kwestie zal in de kamers worden behandeld.

Wat Ancona betreft, heeft de commissie in het adres haar leedwezen uitgedrukt, deze plaats te hebben zien ontruimen.

En aangaande Spanje hebben de leden verklaard, dat, na beëindiging der Belgische zaak, het gouvernement voornemens was, het beleggen eener conferencie te weeg te brengen, betreffende den toestand, waarin bij voortduring zich het schiereiland bevindt.

Op deze wijze geeft de coalitie op de voornaamste kwestiën toe, en de publieke discussiën zullen ons van het verdere onderrigten.

BELGIE.

Brussel, 2 *januarij*. Gisteren heeft vorst *Leopold*, bij gelegenheid van het nieuw ingetreden jaar, de heilwenschen van verschillende staatsligchamen ontvangen. De vice-president van de senaat heeft daarbij eene aanspraak gehouden, waarin men, onder anderen, de volgende zinsnede opmerkt; welke bij al de oorlogzuchtige vertooningen in België wonderlijk afsteekt. »De senaat, vertrouwende op de voortdurende zorgen van Uwe Majesteit (vorst *Leopold*) wacht met kalmte den uitslag af uwer pogingen tot verkrijging van dien eervollen vrede, welken de natie verlangt; van dien vrede, waarvan de billijkheid (*équité*) alleen den duur kan verzekeren. Door een einde te stellen aan de onrust, welke altijd ongunstig op de belangen des lands werkt, zal dezelve voor Uwe Majesteit eene aanspraak te meer zijn op de liefde der Belgen, en zullen zij er eenen nieuwen waarborg in vinden voor de vastheid onzer instellingen en hunner doorluchtige dynastie."

Daarentegen is de aanspraak van den voorzitter der vertegenwoordigers in eenen min vreedzamen toon gesteld. »Onze wenschen zijn u bekend, Sire; maar welke zachte voldoening moet het niet zijn voor het hoofd der Belgische familie, om, op eenen dag, welke onder het getal der familiefeesten wordt gerekend te behooren, de innige vereeniging te zien van al de leden, die haar uitmaken, wanneer men derzelver vurige begeerte opmerkt, om vereenigd te blijven, en van geen hunner broeders te worden gescheiden, met dewelke zoo vele en zoo sterke handen hen verbinden."

Vorst *Leopold* heeft daarop hoofdzakelijk geantwoord, dat hij, gedurende de acht jaren, steeds de belangen van België op alle wijze had trachten te bevorderen, en dat het welzijn des lands zijn eenige gedachte was.

De president van het hof van cassatie heeft eene uitvoerige redevoering gehouden, waarin hij een overzigt levert van de vroegere tijdvakken der Belgische geschiedenis, om aan te toonen, dat België steeds onmagtig is geweest, om zich met goed gevolg tegen deszelfs vijanden te verdedigen. Thans echter biedt de onafhankelijkheid van België, door een koningschap bevestigd, daartoe het middel aan.

NEDERLANDEN.

PARTICULIERE CORRESPONDENTIE. *'s Gravenhage*, 3 *januarij*. »Eenige maanden geleden heeft het *Algem. Handelsblad* het berigt medegedeeld, dat door houders van aandeelen in den Rijn-spoorweg tegen den oorspronkelijken inteekeningsprijs van $112\frac{3}{10}$ pCt. een rekest aan Z. M. was ingediend. Dit berigt, in een ander dagblad tegengesproken, is nogtans in de hoofdzaak met de waarheid overeenkomstig. Er is wel niet door de oorspronkelijke inteekenaren, maar van wege eenige houders van aandeelen, die dezelve tegen den genoemden of tegen nog hoogeren prijs bezitten, door tusschenkomst van een der hoogste staats-ambtenaren, aan Z. M. eerbiedig het verzoek gesteld *art. 7 van het koninklijk besluit van 30 april in dier voege te wijzigen, dat de aandeelen bij eene eventuële aflossing* MET *f* 1125 *in plaats* VAN MET *f* 1040, *zullen geremboursseerd worden.* De houders moeten zich, onder anderen, ook daarop hebben beroepen, *dat er geen voorbeeld van eenige geldleening* (zelfs niet van eene staatsleening bij wijze van loterij) *bestaat, waar de aflossing van de aandeelen op eene mindere som is vastgesteld, dan daarvoor door den staat of de maatschappij werd genoten*, dat zoodanige bepaling dus evenmin met de aloude gewoonte, als met de strenge beginselen van billijkheid overeen te brengen is. — Uit eene zekere bron vernemen wij, dat het verzoek niet ongunstig is opgenomen en dat er gegronde hoop bestaat, de toestemming er van op het eerste daartoe geschikte oogenblik te mogen verwachten. — Zoo er werkelijk nader tot eenen zijtak naar Rotterdam of verlenging naar de pruissische grenzen mogt besloten en de uitgifte van eene tweede serie van aandeelen vereischt worden, zoo zullen deze bij voorkeur aan de houders van de reeds bestaande aandeelen worden aangeboden, gelijk weleer met de aandeelen in de Nederlandsche bank is geschied. — Zoo weinig men hier over het algemeen zich om de kleine fluctuatiën aan de beurs bekommert, zoo schijnt men toch een zeker punt van eer daarin te stellen, dat de aandeelen van eene onder de bijzondere bescherming en den waarborg van Z. M. gestelde onderneming niet *beneden* den prijs worden verhandeld, *waarvoor zij oorspronkelijk zijn uitgegeven*, althans niet op een oogenblik, dat de meeste andere publieke schuldbrieven zich op hunne prijzen zeer wel staande houden. Van daar, dat de prijsnoteringen van dit effect hier met eene bijzondere belangstelling worden gadegeslagen en al hetgeen op eene regtvaardige wijze tot verbetering er van kan bijdragen, gretige ondersteuning vindt.

Nopens de eindelijke afdoening der Belgische aangelegenheid, koestert men de beste hoop. De redevoeringen van den heer *Molé* in de kamer der pairs hebben hier niet verrast, daar men sedert lang met de zienswijze van het fransche kabinet bekend was. Er is geen twijfel, of de groote mogendheden zullen de 24 artikelen tegen België weten ten uitvoer te brengen,

zoo als zij dit vroeger tegen Holland gedaan hebben. Ons kabinet zal vermoedelijk geene zwarigheid maken tegen de wijzigingen in de 24 artikelen, maar, ten einde de zaak eens voor al definitief afgedaan te hebben en alle verdere moeijelijkheden te vermijden, zal hetzelve ten sterkste daarop aandringen, dat de door België te doene jaarlijksche bijdrage in de schuld óf door de groote mogendheden gewaarborgd óf gecapitaliseerd en in eens voldaan worde.

In de daadzaak, dat *de uitkomst* tot heden *steeds de juistheid van mijne berigten volkomen gestaafd heeft*, vindt UE. het beste bewijs, dat deze uit echte en zekere bronnen komen, welke voor de correspondenten der dagbladen, die dan ook niet zeldzaam zich tegenspreken of zelfs logenstraffen, bezwaarlijk toegankelijk zijn. Ik geef aan uw blad de voorkeur, omdat hetzelve opregt en te goeder trouw te werk gaat, terwijl zekere dagbladen *alleen die berigten* aan het publiek mededeelen, welke met de belangen hunner patronen of vrienden ter beurze strooken.

UE. zal ontwaart hebben, dat ook mijne laatste mededeeling van 22 december wederom *stuksgewijze* door eenige dier bladen is overgenomen; dat de zinsneden, betreffende de te verwachten levendige discussiën over het tienjarig budget en de betrekkingen met de Overzeesche bezittingen, zijn weggelaten. Met de meeste angstvalligheid wordt door deze bladen vooral de mededeeling vermeden van al hetgeen de belangen van de handelmaatschappij ook maar van verre bedreigt, en zoo haar eenig berigt van dien aard mogt ontglippen (gelijk bij gelegenheid van de vermindering van provisie aan het *Handelsblad*) zoo wordt zeer spoedig aan de zaak een ander voorkomen of zoodanige uitlegging gegeven, die geschikt is den kwaden indruk, zoo veel mogelijk, uit te wisschen.

Intusschen kan ik, het onlangs gegeven berigt bevestigende, UE. ten stelligste verzekeren, dat eenige leden van de Tweede Kamer, die doorgaans veel invloed op dezelve uitoefenen en anders niet tot de zoogenaamde oppositie behooren, het vaste besluit genomen hebben, bij gelegenheid van de verhandelingen over het tienjarig budget, het duistere van onze financiële instellingen zoo veel mogelijk te doen ophouden, de betrekkingen van het rijk met deszelfs overzeesche bezittingen ernstig ter sprake te brengen en de exorbitante winstderving, die 's rijks geldmiddelen ook thans nog door de contracten met de handelmaatschappij lijden, met alle kracht te bestrijden. Verscheidene leden van den *raad van state* deelen in deze vaderlandsche gevoelens, zoodat ook zonder medewerking van de Staten-Generaal, het rijk reeds lang de aan hetzelve toekomende voordeelen zoude herkregen hebben, indien men niet de belangen van zekere personen wilde ontzien en hun den noodigen tijd vergunnen, om zich tegen verliezen te vrijwaren. Intusschen wordt dan ook niets verzuimd om den beursprijs der aandeelen [illegible] te houden; daar men, misschien [illegible], vreest, dat zoodra deze [illegible], een panieke schrik zich van alle gemoederen zou vermeesteren. Uw Amsterdamsche correspondent zal UE. mogelijk belangrijke mededeelingen ten deze kunnen geven! Mij is alleen bekend geworden, dat eenige dagbladen van veel invloed overgehaald zijn om zoo weinig mogelijk van dit onderwerp gewag te maken; vervolgens dat groote partijen aandeelen op de meest geheimzinnige wijze in beleening zijn gebragt, ten einde op elken afrekenings-dag een zeker gebrek aan aandeelen te bewerken.

Hoe dikwerf ook de beurzen door soortgelijke kunstgrepen misleid zijn geworden, zoo vleijen de bewerkers zich evenwel met een goed gevolg, omdat, zoo men beweert, ter beurse van Amsterdam (de eenigste, waar deze aandeelen verhandeld werden) verreweg de meeste transactiën op eenen tweemaandelijkschen afrekeningsdag, en betrekkelijk zeer weinig contant geschieden, zoodat er dus tijd genoeg bestaat, om in alle stilte het lang beraamde plan ten uitvoer te brengen. Ook vertrouwt men dat de gegronde hoop op eene afdoening van het belgisch vraagstuk, die natuurlijk gunstig op den stand der effecten moet werken, daartoe zal kunnen bijdragen."

Dordrecht, 2 *januarij*. Ten gevolge van den doorgaanden dooi en het stormachtige weder, is het ijs voor deze stad los en in beweging geraakt, maar nog niet doorgedreven, blijvende nog hier en daar bij vakken hangen. In de Noord en naar den kant van Sliedrecht zit het nog onbewegelijk.

Alle posten zijn hier heden laat aangekomen, zoo ten gevolge van den staat der rivieren, als van het dezen nacht geheerscht hebbende stormachtige weder. Dit laatste heeft vooral de overvaart van den Moerdijk naar Willemsdorp zeer bemoeijelijkt; want ijs ziet men achter dit eiland weinig meer.

Breda, 2 *januarij*. Gisteren avond is alhier aangekomen, en in het hôtel *de Flandres* afgestapt Z. D. H. *Nawab Akbaloodowlah Bahadoor*, prins van Oude in Indostan, met gevolg. Heden morgen is Z. H. naar Rotterdam vertrokken.

Arnhem, 4 *januarij*. Moet men geloof hechten aan een correspondentie-artikel uit 's Gravenhage, voorkomende in het *Handelsblad* van donderdag, 3 januarij, zoo zou er in eene kerk der residentie op den 1sten dag dezes jaars iets zijn voorgevallen, waartegen wij ons ten ernstigste meenen te moeten verheffen, vermits het niet alleen onvoegzaam en [illegible], maar van een allernadeeligst voorbeeld zou moeten worden genoemd. Wij [illegible]

hier het berigt des *Handelsblads*: »'s *Gravenhage*, 1 *januarij*. Heden morgen woonde Z. M. de koning — — — de godsdienstoefening onder het gehoor van Ds. *Huydecoper*, in de kloosterkerk, bij. — — De leeraar waagde het, gelijk hij zich uitdrukte, met slechts ééne bede den troon te naderen, en die bede was, dat het Z. M. in H. D. wijsheid mogt behagen, dat door 's lands bestuur doeltreffende maatregelen wierden genomen, om aan de meer en meer toenemende ontheiliging van den dag des Heeren paal en perk te stellen, zoo wel als om het toenemende misbruik van sterken drank tegen te gaan."

Wij bepalen ons tot de zoogenaamde *ontheiliging van den dag des Heeren*. Onlangs, gelijk men weet, veroordeelde de criminele regtbank te Amsterdam, tot ons groot leedwezen voor de criminele regtbank, den heer *Allebrandi*, wegens het openstellen van zijn koffijhuis op zondag, gedurende den tijd voor de openbare godsdientoefening bestemd, hetgeen, ingevolge eene wet van 1 maart 1815 als ontheiliging van den zondag beschouwd werd. Dit geschiedde in weerwil dat velen, waaronder ook wij, die wet als strijdig met de grondwet, en dus door haar afgeschaft beschouwden. Wij brengen dit bij, om te doen zien wat men hier te lande al onder ontheiliging van den dag des Heeren verstaat.

Echter laten wij het den godsdienstleeraar volkomen vrij het openstellen van zijn koffijhuis, en het lezen der dagbladen aldaar, gedurende den tijd dat andere burgers goedvinden ter kerke te gaan, ontheiliging van den zondag te noemen en er zijne volgelingen tegen te vermanen; zij erkennen hem als hunnen voorganger of leeraar, hij heeft dus het regt hun zijne gevoelens aan te preken; maar iets verschillends is het andersdenkenden, die het lezen van dagbladen, op zondag, terwijl andere burgers godsdienstoefeningen houden, niet als heiligschennis beschouwen, dienaangaande in hunne *burgerlijke regten* te willen belemmeren. Iets zeer verschillends is het, den koning, wanneer hij als protestantsch christen onder het gehoor des godsdienstleeraars komt, in zijne hoedanigheid van koning toe te spreken, en bij denzelven op maatregelen aan te dringen tot welke hij niet als bloot christen maar slechts als koning bevoegd is. Z. M. komt daar als belijder van eene bepaalde eeredienst, niet als koning der Nederlanden, en over onderwerpen van godsdienst, niet van staatsbestuur heeft de godsdienstleeraar daar te spreken. Min gepast schijnt het dus, en meer dan de jonge jaren van den heer *Huydecoper* zouden verontschuldigen, indien de leeraar, gelijk het berigt uit 's Gravenhage meldt, dat hij zich uitdrukte, gezegd had, »het te wagen, met slechts ééne bede den troon te naderen, en die bede was, dat het Z. M. in H. D. wijsheid mogt behagen, dat door *'s lands bestuur doeltreffende* maatregelen wierden genomen, om aan de meer en meer toenemende ontheiliging van den dag des Heeren paal en perk te stellen." — Vooreerst was daar geen troon, in de kerk; in de kerk waar geene aanmerkingen over het al of niet doeltreffende der maatregelen des bestuurs kunnen worden toegelaten. Verloopene jaren in Nederland hebben het gevaar geleerd van bemoeijingen der kansel-leeraars met zaken van staat. Verder zou het onbillijk zijn, ten aanzien der andere grondwettig erkende kerkgenootschappen, indien den hervormden leeraar eene [illegible], gelijk aan die, welke de heer *Huydecoper* gezegd [illegible], dit zou aan een bepaald kerkgenootschap, waartoe de koning behoort, veel meer staatkundigen invloed geven dan aan de andere. En eindelijk, welke geschillen, welke onlusten misschien zouden er niet te wachten zijn, wanneer de bedienaren der eerediensten zich algemeen in aangelegenheden van 's lands bestuur gingen mengen. Wat legt men thans in Rijn-Pruissen aan sommige geestelijken te last? En waarom aan een hervormd leeraar een antecedent veroorloofd welks navolging aan bedienaren van andere eeredienstig waarschijnlijk zeer euvel zou worden genomen? Het zelfde regt toch dat de heer *Huydecoper* zou kunnen hebben om zijne individuële gevoelens van den kansel aan het staats-bestuur aan te bevelen, moet dan ook aan andere godsdienstpredikers worden toegekend, en mag de eene het dan doen aangaande hetgeen hij ontheiliging van den dag des Heeren gelieft te noemen, zoo mogen anderen het omtrent hetgeen hun eveneens ongodsdienstig toeschijnt. — Maar genoeg; en wij willen gaarne gelooven dat de heer *Huydecoper*, indien het berigt juist is, zich onvoorbedacht en zonder het gewigt van hetgeen hij ondernam te overwegen, heeft uitgelaten; maar wij verwachten dat de regering er openlijk hare afkeuring van te kennen zal geven, en dat het *Journal de la Haye* weder zijne stem bij de onze zal voegen, gelijk het deed toen wij openlijke aanvallen van eenen ambtenaar tegen Rome laakten; aanvallen, naar het schijnt, door de regering, welke dien ambtenaar later tot hoogere betrekking verhief, minder afgekeurd. Helaas!

BEURSBERIGT.

AMSTERDAM, den 3 Januarij.

Bij tamelijk veel handel, bleven Integralen en Kansbiljetten heden, na eene kleine neiging tot verdere prijsverbetering, nagenoeg weder geheel op hunne slotprijzen van gisteren; oude en nieuwe 5 pCt. waren [illegible] tot verhoogden prijs te plaatsen; overige binnenlandsche fondsen [illegible] prijshoudend. Aandeelen Handelmaatschappij werden van [illegible] tot [illegible] verhandeld, en bleven [illegible]

Van buitenlandsche fondsen bleef voortdurend veel vraag naar 6 pCt. Roebels, welke zich op nieuw weder in prijs verbeterden. Spaansche mede iets vaster; alle overige onveranderd.

Nieuwe Mexicanen 5 pCt. $17\frac{5}{8}$, $\frac{3}{4}$. Coupon Ardoins Nov. 1837, Mei en Nov. 1838, $10\frac{1}{2}$, $\frac{11}{16}$ pCt,

Prijs van het geld. Beleening $3\frac{1}{4}$. Prolongatie $3\frac{1}{2}$. Wissel disconto $2\frac{1}{2}$ pCt.

Prijzen ten 5 ure: Integralen $54\frac{9}{16}$. Kansbiljetten 26. Handelmaatschappij $175\frac{1}{2}$ à $\frac{5}{8}$. Ardoins à 85 pond $16\frac{3}{8}$ à $\frac{13}{16}$.

Stedelijke Publicatiën.

BURGEMEESTER en WETHOUDEREN der stad Arnhem brengen hierdoor ter kennis van de ingezetenen, dat in den loop van de volgende week zullen worden rondgebragt, billetten tot inschrijving voor de uitreiking van verwarmende spijzen aan de onvermogenden.

Burgemeester en Wethouderen vertrouwen, dat het strenge jaargetijde tot genoegzame aanbeveling voor deze inschrijvingen zal verstrekken, en dat ook Arnhems ingezetenen dit maal wederom, als bij vorige gelegenheden, door eene ruime bijdrage zullen willen medewerken om hunne behoeftige mede-ingezetenen te hulp te komen.

En zal deze worden afgekondigd en aangeplakt ter plaatse, [illegible] gebruikelijk.

Arnhem, den 29sten December 1838.

Burgerlijke Stand.

Recapitulatie over de maand december 1838.

TE ARNHEM:

Gehuwd: 1 paar.

Geboren: 39; { *In huwelijk:* 25 mann. gesl. 12 vrouw. gesl.
Buiten huwelijk: 1 » » 1 » »

Overleden: 30; 15 mann. gesl. 15 vrouw gesl.

Doodgeboren: 2; 1 » « 1 » ».

TE ZUTPHEN:

Gehuwd: 4 paar.

Geboren: 23; { *In huwelijk:* 6 mann. gesl. 15 vrouw. gesl.
Buiten huwelijk: 0 » 2 » »

Overleden: 16 personen.

TE TIEL:

Gehuwd: 5 paar.

Geboren: 11; 6 mannel. gesl. 5 vrouw. gesl.

Overleden: 14; 10 » 4 »

Recapitulatie over het jaar 1838.

TE ARNHEM:

Gehuwd: 132 paar.

Geboren: 600; { *In huwelijk:* 277 mann. gesl. 275 vrouw. gesl.
Buiten huwelijk: [illegible] 21 [illegible]

Overleden: 348; 189 mann. gesl. 159 vrouw. gesl.

Doodgeboren: 39; 27 » » 12 » »

Van elders als overleden ingeschreven: 7; 5 mann. gesl. 12 vrouw. gesl.

Marktprijzen te Arnhem.

Vrijdag 4 Januarij 1839.

Oude Weit van *f* 00,00 tot *f* 00,00; *Nieuwe Weit* van 1838 van *f* 10,00 tot *f* 12,80; *Rogge* van *f* 6,50 tot *f* 7,70; *Boekweit* van *f* 4,80 tot *f* 5,40; *Garst* *f* 4,00 tot 4,60; *Voerhaver* van *f* 2,20 tot *f* 2,60; *Paardenboonen* van *f* 5,00 tot *f* 5,70; *Graauwe Erwten* van *f* 0,00 tot *f* 0,00; *Groene Erwten* van *f* 0,00 tot *f* 00,00; *Geele Erwten* van van *f* 0,00 tot *f* 0,00; *Aardappelen* van *f* 1,30 tot *f* 2,00; *Boter* van *f* 0,65 tot *f* 0,75 het pond.

Waterhoogte te Arnhem.

Den 3 Jan. 2 El 1 Palm 5 Duim; gewassen 29 Duim; gevallen 0 D.
Den 4 Jan. 2 El 2 Palm 0 Duim; gewassen 5 Duim; gevallen 0 D.

Waterhoogte voor Keulen.

De post is nog niet aangekomen.

Te Arnhem, bij C. A. THIEME, Boekdrukker.